

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 426/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. júla 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Weindel Logistik Service SR spol. s r. o., Námestie SNP 15, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Eugenom Kostovčíkom, Gelnická 33, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžf 28/2016 z 31. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Weindel Logistik Service SR spol. s r. o. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. mája 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Weindel Logistik Service SR spol. s r. o.

(ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžf 28/2016 z 31. januára 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Daňový úrad Bratislava (ďalej len „správca dane“) rozhodnutiami zo 17. januára 2014 č. 9104408/5/202968/2014/Rohá (rozdiel DPH za august 2007), č. 9104408/5/200659/2014/Rohá (rozdiel DPH za september 2007), č. 9104408/5/201022/2014/Rohá (rozdiel DPH za október 2007), č. 9104408/5/200980/2014/Rohá (rozdiel DPH za november 2007), č. 9104408/5/200951/2014/Rohá (rozdiel DPH za december 2007) (ďalej spolu len „prvostupňové rozhodnutia správcu dane“) vyrubil sťažovateľke rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobia august až december 2007.

Proti prvostupňovým rozhodnutiam správcu dane podala sťažovateľka odvolania, o ktorých rozhodlo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) rozhodnutiami zo 7. apríla 2014 č. 1100302/1/163469/2014/5248 (august 2007), č. 1100302/1/163476/2014/5248 (september 2007), č. 1100302/1/163480/2014/5248 (október 2007), č. 1100302/1/163482/2014/5248 (november 2007) a č. 1100302/1/163487/2014/5248 (december 2007) (ďalej spolu len „napadnuté rozhodnutia žalovaného“) tak, že potvrdilo prvostupňové rozhodnutia správcu dane.

Sťažovateľka sa žalobou podanou na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) domáhala preskúmania zákonnosti postupu a napadnutých rozhodnutí žalovaného, ktoré žiadala zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

Krajský súd rozsudkom č. k. 2 S 121/2014, 2 S 130-133/2014-86 z 3. februára 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) zamietol žalobu sťažovateľky.

Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka odvolání, o kterém rozhodl nejvyšší soud napadnutým rozsudkem tak, že rozsudek krajského soudu potvrdil.

Stěžovatelka v stížnosti k namítanému porušení jej základního práva na soudnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza: *„Podľa sťažovateľa závery odvolacieho súdu nie sú dostatočne odôvodnené a súčasne vykazujú znaky arbitrárnosti, pretože výklad zákona č. 222/2004 Z. z. a Smernice Rady 2006/112/ES odvolacím súdom je popretím zásady neutrality, ako základnej zásady mechanizmu dane z pridanej hodnoty, a teda aj popretím účelu, podstaty a zmyslu uvedených právnych noriem. Najväčším nedostatkom uvedeného rozsudku je úplná absencia reakcie na ťažiskové argumenty uvedené v žalobe sťažovateľa a arbitrárnosť záverov odvolacieho súdu.“*

Stěžovatelka namíeta, že zásadný argument pre rozhodnutie vo veci samej, ktorý vyžadoval špecifickú odpoveď, bolo jej tvrdenie, že podmienka vlastníckeho práva, resp. práva nakladať s tovarom ako vlastník sa vzťahuje výlučne na dodanie tovaru kupujúcemu. K uvedenému sťažovateľka bližšie uvádza: *„Sťažovateľ nebol kupujúcim a z uvedeného dôvodu nie je možné odpočítanie dane podmieňovať tým, že nenadobudol právo nakladať s tovarom ako vlastník. Žalovaný sa s uvedenou námietkou vôbec nezaoberal a obmedzil sa len na tvrdenie, že jedná sa o subjektívny názor sťažovateľa. Odvolací súd uvádza, že neexistuje konkrétne ustanovenie zákona č. 222/2004 Z. z. a ani Colného zákona o tom, že ak sťažovateľ poskytuje službu, ktorá sa vzťahuje k dovezenému tovaru, jednou z podmienok na uplatnenie práva na odpočítanie dane zaplatenej pri jeho dovoze je získať právo nakladať s tovarom ako vlastník. Odvolací súd v závere uvádza, že sťažovateľ nepreukázal splnenie hmotnoprávných podmienok v zmysle zákona č. 222/2004 Z. z. z dôvodu, že nebol oprávnený disponovať s tovarom, nebol jeho vlastníkom. Z rozsudku vyplýva, že je založený na rozporných dôvodoch, pretože odvolací súd na strane jednej dáva za pravdu sťažovateľovi, že neexistuje konkrétne ustanovenie zákona č. 222/2004 Z. z. a ani Colného zákona, ktoré by podmieňovalo nárok na odpočítanie dane vlastníckym právom, resp. právom nakladať s tovarom ako vlastník, no na strane druhej uvádza, že sťažovateľ nepreukázal*

splnenie hmotnoprávnych podmienok v zmysle zákona č. 222/2004 Z. z. z dôvodu, že nebol jeho vlastníkom.“

Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd nedal v napadnutom rozsudku odpoveď ani na ďalšiu „kľúčovú námietku“: „Súd uvádza, že sťažovateľ nepreukázal splnenie hmotnoprávnych podmienok v zmysle zákona č. 222/2004 Z. z. okrem iného aj preto, lebo vzniknuté náklady sťažovateľa nesúviseli s obstaraním tovaru a nepremietli sa do ceny zdaniteľných plnení na výstupe. Aj tento dôvod, na ktorom, okrem iných odvolací súd založil svoje rozhodnutie je zjavne protirečivý a popiera pravidlá logiky. Aplikácia podmienky zahrnúť výdavky do ceny plnenia na výstupe je podmienená tým, že výdavky spojené s prijatými plneniami vznikli. Ináč povedané, ak výdavky pri obstaraní tovaru vznikli, ale nie sú súčasťou ceny zdaniteľného plnenia na výstupe, potom nie je nárok na odpočítanie dane z obstaraného tovaru. Keďže sťažovateľ tovar nekúpil, výdavky mu vzniknúť nemohli a je v rozpore s logikou požadovať, aby výdavky, ktoré vzniknúť nemohli boli súčasťou ceny zdaniteľného plnenia. Ide o nemožnú podmienku. Z uvedeného dôvodu aj posudzovanie toho, či neexistujúce náklady majú alebo nemajú priamu a bezprostrednú súvislosť s ekonomickou činnosťou je v rozpore s logikou. Odvolací súd k tejto kľúčovej a zásadnej námietke sťažovateľa nezaujal žiadne stanovisko len reprodukoval názor žalovaného.“

Sťažovateľka v sťažnosti namieta aj nesprávnu interpretáciu zákonných ustanovení, keď uvádza: „Sťažovateľ s poukazom na čl. 9 ods. 1 Smernice Rady 2006/112/ES a ustanovenie § 3 ods. 3 zákona č. 222/2004 Z. z. tvrdil, že ekonomickou činnosťou, resp. podnikaním sa rozumie každá činnosť, z ktorej sa dosahuje príjem. Z ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení platnom v roku 2007 vyplýva, že platiteľ môže odpočítať od dane, ktorú je povinný platiť, daň z tovarov a služieb, ktoré použije na účely svojho podnikania ako platiteľ. Ustanovenie § 49 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. nepojednáva o kúpe tovaru a služieb a ani o predaji tovaru ale odpočítanie dane podmieňuje použitím tovaru a služieb na účely svojho podnikania. Z uvedeného vyplýva, že pojem ekonomická činnosť, resp. podnikanie nie je možné interpretovať tak, ako to uvádza odvolací súd, podľa ktorého tovar nebol použitý na účely podnikania

sťažovateľa, pretože s tovarom nemohol disponovať, podnikat' a obchodovať. Medzi obstaraním tovaru a činnosťou sťažovateľa, ktorou dosiahol príjem je zjavná príčinná súvislosť, pretože bez obstarania tovaru by nebolo možné vykonať služby prebalenia vzťahujúce sa k predmetnému tovaru a nedosiahol by sa príjem. Služby prebalenia sa viazali k tovaru prepusteného v režime voľný obeh so vznikom daňovej povinnosti, sťažovateľ tovar použil na účely svojho podnikania, pretože uvedený tovar predstavoval kľúčový a nevyhnutný prvok pre poskytnutie služieb prebalenia, ako základnej ekonomickej činnosti sťažovateľa. Záver odvolacieho súdu zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, pretože právo na odpočítanie dane podľa čl. 167 a čl. 168 písm. e) Smernice Rady 2006/112/ES a ustanovenia § 49 ods. 2 písm. d) v spojení s § 3 ods. 3 zákona č. 222/2004 Z. z. je nutné interpretovať tak, že odpočítanie dane je podmienené rozsahom jeho použitia pre účely uskutočňovania ekonomickej činnosti platiteľa dane.“

Sťažovateľka poukazuje aj na skutočnosť, že závery najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku sú v rozpore so zásadou neutrality, ktorá je jednou z hlavných zásad fungovania mechanizmu DPH. V sťažnosti namieta aj porušenie princípu právnej istoty z dôvodu „odklonu od právneho názoru najvyššieho súdu v rozsudku sp. zn. 3 Sžf 78-88/2012“.

Namietané porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy sťažovateľka odôvodňuje tým, že „... za daného skutkového stavu právne závery súdu podmieňujúce vznik nároku na odpočítanie dane vlastníckym právom k tovaru a tvrdenie súdu, že (neexistujúce) náklady tovaru nemajú priamu a bezprostrednú súvislosť s ekonomicou činnosťou a nevstupovali do cien na výstupe predstavuje zásadné pochybenie pri rozhodovaní o (ne)predložení prejudiciálnej otázky. Podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Nepredložením prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EÚ došlo k porušeniu čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a k porušeniu základného práva sťažovateľa na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR.“

Sťažovateľka žiada ústavný súd aj o preskúmanie, či napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že „Nárok na odpočítanie dane je svojou povahou nárokom hmotnoprávnym a je preto chránený ústavne zaručeným právom legitímneho očakávania uspokojenia daného nároku. Bolo by v rozpore s ochrannou funkciou civilného procesného práva, pokiaľ by tento proces neumožňoval odstrániť zmenšenie majetkovej sféry sťažovateľa nepriznaním uplatneného nároku na odpočítania dane z dôvodov, ktoré zo zákona nevyplývajú.“.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 6 Sžf/28/2016 z 31. 01. 2018 porušil základné právo sťažovateľa Weindel Logistik Service SR, spol. s r. o. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR a na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 6 Sžf/28/2016 z 31. 01. 2018 porušil základné právo sťažovateľa Weindel Logistik Service SR, spol. s r. o. na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR.

3. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 6 Sžf/28/2016 z 31. 01. 2018 porušil základné právo sťažovateľa Weindel Logistik Service SR, spol. s r. o. vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 1 dodatkového protokolu.

4. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Sžf/28/2016 z 31. 01. 2018 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia podľa ustanovenia § 11 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za 2 úkony právnej služby vo výške 307 € (2 x 153,50 €) a režijný paušál vo výške 18,42 € (2 x 9, 21 €), spolu 325,42 € a DPH 65,09 €. Spolu s DPH 390, 51 €.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 1 ústavy

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na základe ktorého sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ústavný súd však nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia je taktiež právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a z ktorého musí byť bez ohľadu na to, či sa odvolací súd stotožní a inkorporuje odôvodnenie rozhodnutí

inštančne nižších súdov, zrejme, že sa zaoberal a vyjadril k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na ním prejednávanú vec a neuspokojil sa bez ďalšieho so závermi inštančne nižších súdov [porov. napr. Helle v. Fínsko, č. 20772/92, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 19. 12. 1997, bod 60; Rajkovič v. Chorvátsko, č. 50943/99, rozhodnutie ESLP o prijateľnosti z 3. 5. 2001, bod 2].

Z argumentácie sťažovateľky vyplýva, že namieta porušenie svojho práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy z hľadiska nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu v spojitosti s nedostatočným odôvodnením rozsudku krajského súdu, keď podľa jej názoru sa najvyšší súd s jej argumentmi, ktoré mali pre rozhodnutie „rozhodujúci význam“, nevysporiadal vôbec alebo sa s nimi vysporiadal len formálne prepisom argumentácie žalovaného.

Sťažovateľka pred ústavným súdom predovšetkým namieta, že najvyšší súd nedal v napadnutom rozsudku dostatočnú odpoveď na jej „zásadný argument“, že podmienka vlastníckeho práva, resp. práva nakladať s tovarom ako vlastník, sa vzťahuje výlučne na dodanie tovaru kupujúcemu.

V nadväznosti na túto námietku sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že v daňovom konaní sa rozhoduje o právach a povinnostiach daňových subjektov a správca dane je povinný riadne zistiť skutkový stav veci a preveriť skutkové tvrdenia uvádzané daňovým subjektom, prípadne odstrániť procesné pochybenia, ktoré vykonal správca dane počas daňovej kontroly. Daňové konanie je svojou povahou správnym konaním a vzťahujú sa naň zásady činnosti orgánov verejnej správy, ale možno identifikovať aj jednotlivé procesné zásady daňového konania (porovnaj VERNARSKÝ, M. Procesné zásady daňového konania. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2009. s. 11, 24, 25 a nasl.). Daňové konanie ovláda zásada objektívnej pravdy, avšak je na správcovi dane vykonávajúcom dokazovanie a jeho úvahe, aké dôkazy vykoná, akým spôsobom dokazovanie doplní, akú hodnovernosť, dôkaznú silu a schopnosť zvrátiť závery vyplývajúce z realizovaného dokazovania z nich vyvodí, a to predovšetkým s prihliadnutím na skutočnosti a dôkazy vyplývajúce zo zistení, ktoré už správca dane získal v rámci správy daní a v priebehu

konania. Povinnosťou správneho orgánu v prvostupňovom správnom konaní, ako aj v odvolacom konaní je dať odpoveď na ťažiskové argumenty účastníka konania v tom smere, že v odôvodnení rozhodnutia uvedie, ako sa s jednotlivými argumentmi a tvrdeniami účastníka vysporiadal.

Pri hodnotení napadnutého rozsudku ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Krajský súd v relevantnej časti svojho rozsudku uviedol: *„Predovšetkým si treba uviesť, že tovar, z ktorého si žalobca uplatňuje odpočítanie dane, bol v colnom konaní prepustený do tuzemska, pretože vyrubené clo a daň žalobca uhradil, ale vlastnícky bol tento tovar zahraničnej osoby. Žalobca bol príjemcom tovaru v tom zmysle, že tovar mu bol doručený, pretože podľa dohody so zahraničnou osobou tovar následne skladoval a prebalil. Predmet dane teda nadobudla v tuzemsku zahraničná osoba a nie žalobca. Po vykonaní objednaného prebalenia tovaru bol tovar dodaný podľa pokynov zahraničnej osoby ako jeho vlastníka do tretích štátov alebo do iných členských štátov.*

Podľa § 21 ods. 1 písm. a) zákona o DPH, daňová povinnosť pri dovoze tovaru vzniká prepustením tovaru do colného režimu voľný obeh. Táto skutočnosť automaticky nezakladá právo na odpočítanie dane, ktorú uhradil žalobca colnému orgánu. Zákon o DPH určuje vznik daňovej povinnosti pri dovoze tovaru v § 21 ods. 1 písm. a) a nárok na odpočítanie dane pri dovoze tovaru stanovuje v § 49 ods. 2 písm. d) podľa ktorého, platiteľ môže odpočítať od dane, ktorú je povinný platiť, daň z tovarov a služieb, ktoré použije na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ s výnimkou podľa odsekov 3 a 7. Platiteľ môže odpočítať daň, ak je daň zaplatená správcovi dane v tuzemsku pri dovoze tovaru. Platiteľ dane musí splniť dve základné podmienky pri odpočítaní dane pri dovoze tovaru do tuzemska. Žalobca splnil len jednu podmienku, a to že daň zaplatil správcovi dane

v tuzemsku pri dovoze tovaru. Podmienka uvedená v prvej vete § 49 ods. 2 zákona o DPH nebola splnená. Žalobca nepoužil tovar, z ktorého uplatňuje daň, na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ dane. A súd podotýka, že ani nemohol, pretože s týmto tovarom nemohol nakladať, keďže predmetný tovar bol stále vlastníctvom zahraničnej osoby a žalobca vykonal na tovare len určité dohodnuté služby, ktoré aj fakturoval zahraničnej osobe. V cene, ktorú fakturoval tejto osobe, nebola zahrnutá cena tovaru, keďže tento žalobcovi nepatrí.“

Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého rozsudku k uvedenému uviedol: „Správca dane ako žalovaný vychádzal z toho, že žalobca si nemohol uplatniť odpočítanie dane, ktorú bol povinný platiť pri dovoze tovaru, aj keď má doklad (JCD), na ktorom síce je uvedený ako príjemca tovaru a deklarant, ale nedisponoval s tovarom ako vlastník a nevznikli mu žiadne náklady na obstaranie tovaru, ktoré by vstupovali do cien jeho zdaniteľných plnení na výstupe. Žalobca si na vstupe uplatnil nárok na odpočítanie dane, na výstupe daň vypočítanú z hodnoty prebaleného tovaru nikdy nefakturoval a neodviedol, fakturoval i odviedol len daň vzťahujúcu sa na poskytnuté služby prebalenia (copakingu). Náklady spojené s dovozom tovaru majú priame a bezprostredné spojenie so zdaniteľnými obchodmi vlastníka tovaru. Podľa daňových orgánov, žalobca uvedené ustanovenie zákona porušil, dovezený tovar nepredal v tuzemsku, nedodal do iného členského štátu ani nevyviezol do tretieho štátu, t.j. nepoužil na účely svojho podnikania ako platiteľ a nemohol si tak odpočítať daň v sume, ktorú zaplatil správcovi dane (colnému úradu) pri dovoze tovaru.“

Sťažovateľka uvádza, že z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ako i z rozsudku krajského súdu vyplýva, že neuznanie odpočítania dane zaplatenej sťažovateľkou podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. a) zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 222/2004 Z. z.“) pri dovoze tovaru bolo odôvodnené tým, že sťažovateľka „nedisponovala s tovarom ako vlastník“, pričom najväčším nedostatkom napadnutého rozsudku najvyššieho súdu je „úplná absencia reakcie na ťažiskové argumenty“ a arbitrárnosť jeho záverov.

Ústavný súd považuje k uvedenému za potrebné uviesť, že tvrdenie sťažovateľky o tom, že neuznanie odpočítania DPH bolo odôvodnené skutočnosťou, že nebola vlastníkom dovezeného tovaru, je vytrhnuté z kontextu celého odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorého právne závery je potrebné posudzovať v celosti.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka tovar patriaci zahraničnej spoločnosti po dovezení do tuzemska na základe pokynov tejto zahraničnej spoločnosti uskladnila, prebalila a odoslala do zahraničia. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľka nepoužívala tovar na vykonávanie svojej ekonomickej činnosti (na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že bez reálneho dovozu tovaru by sťažovateľka nemohla vykonať služby prebalenia, pozn.), nepodnikla s ním, nedosiahla príjem z jeho predaja, neposkytla s ním služby ani práce. Riadila sa výlučne pokynmi vlastníka tovaru, ktorým ostala zahraničná spoločnosť.

Z citovanej relevantnej časti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd skutočnosť, že sťažovateľka nedisponovala s tovarom ako vlastníkom, spája so skutočnosťou, že na základe uvedeného sťažovateľke nevznikli žiadne náklady na obstaranie tovarov, ktoré by vstupovali do cien zdaniteľných plnení na výstupe.

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku uvádza: *„Odvolací súd dáva do pozornosti, že odpočítanie dane má dve stránky – vecnú a formálnu, aby mohlo byť právo na odpočítanie dane uplatnené, t. j. musia byť splnené vecné podmienky (§ 49) aj formálne podmienky (§ 51). Čo sa týka vecných podmienok, možnosť odpočítania dane je viazaná na účel použitia prijatých tovarov a služieb, z ktorých si platiteľ (odberateľ) uplatňuje odpočítanie dane. Podmienkou pre odpočítanie dane v plnom rozsahu je, že tovar alebo služba bude použitý na účely podnikania platiteľa. Odpočítanie sa týka buď dane, ktorá bola platiteľovi uplatnená iným platiteľom v tuzemsku v súvislosti s dodaním tovarov a služieb, alebo uplatnená platiteľom pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu (§ 11 a § 11a), či v prejednávanom prípade zaplatená colnému orgánu v tuzemsku pri dovoze tovaru. Pri uplatňovaní nároku na odpočítanie dane musí principiálne existovať priama väzba medzi jednotlivým prijatým zdaniteľným plnením (kúpeným tovarom alebo*

prijatou službou) a poskytnutým plnením. Znamená to, že náklady prijatého plnenia musia byť priamo obsiahnuté v poskytnutom zdaniteľnom plnení. Nákladové zložky teda musia vo všeobecnosti vzniknúť predtým, ako platiteľ uskutočnil zdaniteľné plnenia, ku ktorým sa vzťahujú. V prípade, ak platiteľ uplatňuje plný nárok na odpočítanie dane, mal by byť schopný preukázať priamu a bezprostrednú väzbu s poskytnutým zdaniteľným plnením, pri ktorom mu zákon umožňuje odpočítanie dane. Formálna podmienka v danom prípade predstavuje dovozný doklad potvrdený colným orgánom, v ktorom je platiteľ uvedený ako príjemca alebo dovozca.

Podľa názoru senátu najvyššieho súdu je zrejmé, že odpočítanie dane sa môže týkať dane v súvislosti s dodaním tovarov a služieb v tuzemsku, v súvislosti s nadobudnutím tovaru v tuzemsku z iného členského štátu alebo práve v súvislosti s jej zaplatením colnému orgánu v tuzemsku pri dovoze tovaru, čo uviedol aj najvyšší súd v skoršom rozhodnutí. Splnenie vecných podmienok sa rovnako týka tak dodania tovarov a služieb ako aj dovozu tovaru, t.j. ustanovenie § 49 ods. 2 zákona o DPH platí aj pre dovoz tovaru ako aj podmienky, ktoré z neho vyplývajú. Podľa odvolacieho súdu práve tu nie je splnená podmienka, že tovar alebo služba bude použitá na účely podnikania platiteľa a rovnako tak priama a bezprostredná súvislosť medzi plnením na vstupe a plnením na výstupe, keďže žalobca ďalej tovar nepredal, nakoľko nebol ani jeho vlastníkom, teda nemohol uskutočniť zdaniteľné plnenie, len prebaľiť tovar a zabezpečiť jeho vývoz do krajín určených švajčiarskou spoločnosťou, ktorá bola vlastníkom tovaru. V prípade vrátenia zaplatenej dane žalobcovi, daň by v tuzemsku nebola uhradená, nakoľko zahraničná osoba nebola registrovaná ako platiteľ dane v tuzemsku.“

Ústavný súd konštatuje, že právny záver najvyššieho súdu prezentovaný v napadnutom rozsudku v kontexte rozsudku krajského súdu, podľa ktorého v danej veci sťažovateľka nepreukázala splnenie hmotnoprávných podmienok uvedených v § 49 ods. 2 písm. d) zákona č. 222/2004 Z. z., nemožno považovať za arbitrárny, pričom právny názor najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku možno z pohľadu ústavného súdu hodnotiť ako presvedčivý a ústavne udržateľný.

Ústavný súd konštatuje, že ako z citovaného vyplýva, najvyšší súd sa podrobne zaoberal aj otázkou „*použitia dovezeného tovaru na účely podnikania*“ ako ďalšieho „*zásadného argumentu*“ sťažovateľky. Ústavný súd vo vzťahu k uvedenej námietke sťažovateľky konštatuje, že táto jej argumentácia prezentovaná v sťažnosti je len opakovaním jej predchádzajúcej argumentácie v rámci celého daňového konania a je výlučne výrazom jej odlišného právneho záveru, aké zastávajú daňové orgány a všeobecné súdy, do posúdenia ktorého ústavný nie je ani oprávnený, ani povinný vstupovať (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010).

Čo sa týka právnych záverov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, nemôže podľa názoru ústavného súdu skutočnosť, že sa sťažovateľka nestotožňuje s právnymi závermi najvyššieho súdu, viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a neznamená ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok takéto prvky nevykazuje.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010), že právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Pokiaľ sťažovateľka argumentuje judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“), a to konkrétne v zmysle skutočnosti, že najvyšší súd, ako aj krajský súd nepoužili v súlade s bodom 2 výroku rozsudku Súdneho dvora C-98/98 *Midland Bank plc.* „*test na určenie priameho a bezprostredného spojenia*“ s ohľadom

na osobitné skutkové okolnosti daného prípadu, ani v uvedenom nemožno sťažovateľke prisvedčiť.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: «*K rozhodnutiu Súdneho dvora EU vo veci C-98/98 Midland bank súd odkazuje na bod 30 rozsudku, kde dospel súd k záveru, cit.: „Existencia priameho a bezprostredného spojenia medzi konkrétnym plnením na vstupe a konkrétnym plnením na výstupe, pri ktorých vzniká oprávnenie na odpočet, je nevyhnutná ešte pred tým, ako je zdaniteľná osoba oprávnená na odpočet dane z pridanej hodnoty na vstupe, aj z dôvodu stanovenia takéhoto oprávnenia.“ Odvolací súd sa stotožňuje so záverom žalovaného, že platiteľ zaplatil daň z dovozu tovaru, uplatnil si právo na odpočítanie tejto dane, ale tento tovar nepoužil na svoje zdaniteľné obchody. Podľa žalovaného platiteľ vedel ešte pred uplatnením práva na odpočítanie dane, že konkrétne plnenie na vstupe nebude mať existenciu priameho a bezprostredného spojenia s konkrétnym plnením na výstupe, pretože s tovarom nemohol disponovať, podnikat', obchodovať.»*

Krajský súd v relevantnej časti rozsudku uviedol: „*V bode 2 výroku rozsudku SD vo veci C-98/98 Midland Bank, je uvedené, že záleží od národného súdu, aký test sa použije na určenie priameho a bezprostredného spojenia s ohľadom na skutočnosti jednotlivých prípadov. Zdaniteľná osoba vykonávajúca jednak plnenia, pri ktorých vzniká nárok na odpočítanie dane a jednak plnenia, pri ktorých tento nárok nevzniká, si môže odpočítať daň z pridanej hodnoty z nadobudnutých tovarov a služieb za podmienky, že tieto tovary a služby majú priame a bezprostredné spojenie s plnením na výstupe, a to bez toho, aby bolo nutné brať na vedomie čl. 17 ods. 2, 3, alebo 5 Šiestej smernice 77/388. Avšak táto zdaniteľná osoba si nemôže uplatniť nárok na odpočítanie dane na vstupných službách v plnej výške, pokiaľ tieto neboli použité na účely vykonávania zdaniteľného plnenia, ale len v kontexte činností, ktoré sú dôsledkom vykonávania takýchto plnení, pokiaľ táto osoba objektívne nepreukáže, že výdavok vynaložený pri nadobudnutí týchto služieb je súčasťou rozličných nákladových prvkov plnenia na výstupe.*

Súdny dvor teda požaduje priradiť náklady z nadobudnutia tovarov a služieb k výstupom zdaniteľnej osoby, čo v danom prípade nebolo splnené. Nebola preukázaná

príčinná súvislosť medzi uplatnenou daňou na vstupe za tovar a zdaniteľným obchodom žalobcu s týmto tovarom na výstupe. Bola zistená len príčinná súvislosť medzi nákladmi na obalový materiál a zdaniteľným obchodom žalobcu na výstupe za fakturovanie prebalenia, čo je jeho ekonomickou činnosťou. Tovar, ktorý prebaľuje platiteľ dane v rámci svojej podnikateľskej činnosti, môže byť vo vlastníctve akejkoľvek osoby, pretože to nemá vplyv na ekonomickú činnosť platiteľa, ten uskutočňuje jeho prebalenie, teda uplatní si náklady z obalového materiálu, ktoré následne prefakturuje na výstupe. Opačný názor by bol práve popretím princípu daňovej neutrality a viedol by k vzniku daňových únikov, keďže daňou z pridanej hodnoty by v podstate napokon nebol zaťažený nikto. Ako príklad možno uviesť situáciu, keď je tovar dovezený do tuzemska napr. z Číny, vlastnícky patrí tretej osobe, pre ktorú tuzemský obchodník tento tovar prijme a zabezpečí jeho prepustenie do colného režimu voľný obeh, čím mu vznikla daňová povinnosť, daň zaplatí a následne na tovare vlastnícky patriacom inej osobe vykoná prebalenie, iba cenu ktorého fakturuje tejto inej osobe, pričom tovar nepredá v tuzemsku, nedodá do iného členského štátu a ani nevyvezie do tretieho štátu (nemôže, nakoľko nie je jeho vlastníkom), avšak daň by si v celom rozsahu odpočítal. Tretia osoba ako vlastník tovaru by teda tento získala bez dane.“

Z citovaného vyplýva, že sťažovateľka dostala odpoveď aj na námietku o porušení zásady neutrality.

K porušeniu princípu predvídateľnosti súdneho rozhodovania a k porušeniu princípu právnej istoty, ktoré sťažovateľka namieta, ústavný súd konštatuje, že napriek skutočnosti, že najvyšší súd sa v uvedenej veci odklonil od právneho názoru vyplývajúceho z jeho skoršieho rozsudku v obdobnej sťažovateľkinej veci sp. zn. 3 Sžf 78-88/2012 z 15. januára 2013, ktorý tvorí aj prílohu sťažnosti, tento svoj odklon dostatočne zdôvodnil s uvedením konkrétnych skutočností, na základe ktorých dospel k odlišnému záveru ako vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí a z pohľadu ústavného súdu ho nemožno hodnotiť ako svojvoľný či arbitrárny.

Nejednotnosť judikatúry všeobecných súdov v identických, resp. porovnateľných veciach je nepochybne nežiaduca, ale sama osebe spravidla nepostačuje na to, aby ústavný súd len na jej základe vyslovil porušenie sťažovateľkou označených práv, ak v posudzovanej veci ide o také súdne rozhodnutia, ktoré sú primeraným spôsobom odôvodnené a nemožno ich považovať za arbitrárne (m. m. II. ÚS 690/2017).

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľky, že krajský súd rozhodol inak, ako v obdobných veciach rozhodujú všeobecné súdy, ústavný súd poznamenáva, že z ústavnej kompetencie súdov interpretovať a aplikovať zákony vyplýva aj ich oprávnenie dopĺňať a rozvíjať existujúcu judikatúru týkajúcu sa relevantných právnych otázok v prerokovaných veciach. Prípadné odchylenie sa súdu od existujúcej skoršej judikatúry v konkrétnom prípade by mohlo predstavovať zásah do základných práv a slobôd účastníka konania len za predpokladu, že by bolo dôsledkom arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti súdneho rozhodnutia v prerokovávanej veci. Nemožno však namietat' proti tomu, aby judikatúra súdov v konkrétnych prípadoch upresňovala a dopĺňala objasňovanie obsahu a zmyslu zákona vrátane prispôsobovania aplikačnej praxe novým okolnostiam za podmienky, že ich zohľadnenie možno rozumne zahrnúť pod zákonné znaky právnej normy aplikovanej na konkrétny prípad (IV. ÚS 267/05, III. ÚS 284/05, IV. ÚS 122/06).

V nadväznosti na to považuje ústavný súd za potrebné poznamenať, že mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iného priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 122/06, II. ÚS 654/2016, IV. ÚS 116/2018). Preto ak všeobecné súdy zaujímajú vo vzťahu k určitej otázke rôzne právne názory, nemožno v takomto postupe vidieť porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže zaujatie stanovísk k výkladu zákonov a iných než ústavných predpisov je vo výlučnej kompetencii najvyššieho súdu.

Sťažovateľka k namietanému porušeniu jej základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy uvádza, že „osobitne závažným faktorom pre podanie žiadosti o prejudiciálnej otázke je skutočnosť, že žalovaný v odvolaní proti rozsudku krajského súdu v identickej veci za rok 2008 považoval za potrebné predložiť otázku Súdnemu dvoru EÚ a rovnako ako sťažovateľka vysvetliť aplikáciu článku 168 písm. c) Smernice Rady 2006/112/ES na daný prípad“.

Sťažovateľka je toho názoru, že za daného skutkového stavu právne závery najvyššieho súdu podmieňujúce vznik nároku na odpočítanie dane vlastníckym právom k tovaru a tvrdenie najvyššieho súdu, že neexistujúce náklady tovaru nemajú priamu a bezprostrednú súvislosť s ekonomickou činnosťou a nevstupovali do cien na výstupe, predstavuje „zásadné pochybenie pri rozhodovaní o (ne)predložení prejudiciálnej otázky“.

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku v relevantnej časti týkajúcej sa návrhu na predloženie veci Súdnemu dvoru uviedol: „Na základe uvedenej rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ stotožniac sa aj so závermi daňových orgánov dospel odvolací súd k záveru, že nie je potrebné podávať návrh Súdnemu dvoru EÚ na rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, nakoľko všeobecné právne závery Súdneho dvora EÚ vyplývajúce z rozsudkov C-408/98 *Abbey National* a C-98/98 *Midland bank* je možné použiť aj v prejednávanom prípade vo vzťahu k právu na odpočítanie dane. Tak, ako už odvolací súd uviedol v tomto rozhodnutí, žalobca nepreukázal splnenie hmotnoprávných podmienok v zmysle zákona o DPH, ktoré boli transponované do zákona v súlade so smernicou Rady 2006/112/ES, na odpočítanie dane z pridanej hodnoty z dôvodu, že nebol oprávnený disponovať s tovarom (čo nebolo sporným, žalobca nebol jeho vlastníkom) a vzniknuté náklady žalobcu nesúviseli s obstaraním tovaru a nepremietli sa do ceny zdaniteľných plnení na výstupe. Uvedené podporuje okrem rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ aj viackrát spomínané usmernenie Výboru pre DPH, ktoré zjednotilo právne názory pri uplatňovaní odpočtu DPH pri dovoze tovaru. Z týchto dôvodov, odvolací súd návrh žalovaného na predloženie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na rozhodnutie v prejudiciálnom konaní, zamietol.“

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nepredloženie veci Súdnemu dvoru v prípadoch, keď je príslušný súd povinný tak urobiť, môže znamenať odňatie veci zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (porovnaj IV. ÚS 270/2012, IV. ÚS 299/2012 alebo mutatis mutandis IV. ÚS 206/08).

Nepredloženie veci Súdnemu dvoru v prípadoch, keď je príslušný súd povinný tak urobiť, môže znamenať odňatie zákonnému sudcovi aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v zmysle ktorého má každý právo na to, aby jeho vec bola prejednaná súdom zriadeným na základe zákona.

Aj podľa ESLP rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré dostatočne odôvodňuje nepredloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru, nepredstavuje porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozsudok Ullens de Schooten a Rezabek proti Belgicku z 20. 9. 2011, sťažnosti č. 3989/07 a č. 38353/07).

Povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku nevzniká v každom prípade. Z primárneho práva Európskej únie a judikatúry Súdneho dvora vyplýva viacero výnimiek z povinnosti predložiť prejudiciálnu otázku, konkrétne ak (pozri Mazák, J., Jánošíková, M. Základy práva Európskej únie. Ústavný systém a súdna ochrana. Bratislava : Iura Edition, 2009, s. 420):

a) odpoveď na prejudiciálnu otázku by nemala žiadny význam na vytvorenie právneho základu na rozhodnutie vo veci samej,

b) ide o otázku, ktorá bola v skutkovo a právne podobnom prípade vyriešená Súdny dvorom, alebo o právnu otázku, ktorá sa vyriešila v judikatúre Súdneho dvora bez zreteľa na to, v akých konaniach bola predložená (princíp „acte éclairé“), alebo ak

c) je výklad práva Európskej únie taký jasný, že nevznikajú žiadne rozumné pochybnosti o výsledku (princíp „acte clair“).

V prípade, ak sú tieto podmienky – vzhľadom na okolnosti daného prípadu to budú podmienky podľa bodov b) a c) – splnené, všeobecný súd môže a musí aplikovať právo Európskej únie, resp. musí mu priznať účinky závislé okrem iného aj od druhu prameňa,

v ktorom je predmetné pravidlo vyjadrené, bez toho, aby sa musel obrátiť s prejudiciálnou otázkou na Súdny dvor.

S poukazom na uvedené možno formulovať záver, že len zásadné a kvalifikované pochybenie pri rozhodovaní o (ne)predložení prejudiciálnej otázky, ktoré môže spočívať vo svojoľnom či na prvý pohľad celkom nesprávnom nepredložení prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru v prípade, keď súd sám o interpretácii práva Európskej únie mal pochybnosti a predbežnú otázku nepredložil, má za následok porušenie práva na prejednanie veci súdom zriadeným na základe zákona, keďže týmto spôsobom by bola svojoľne popretá právomoc Súdneho dvora (II. ÚS 129/2010, porovnaj aj rozhodnutie Spolkového ústavného súdu BVerfGE 82, 159 a uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 154/08 z 30. 6. 2008).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. IV. ÚS 142/2013), podľa ktorej je vecou vnútroštátneho (všeobecného) súdu, pred ktorým začal spor a ktorý nesie zodpovednosť za rozhodnutie vo veci samej, posúdiť so zreteľom na konkrétne okolnosti veci nevyhnutnosť rozhodnutia Súdneho dvora o prejudiciálnej otázke na vydanie rozsudku vo veci samej, relevantnosť otázok, ktoré Súdnemu dvoru položí (napr. IV. ÚS 206/08, II. ÚS 129/2010, II. ÚS 163/2010), ako aj to, či sú splnené predpoklady, za ktorých vnútroštátny súd konajúci o veci nemá povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru (m. m. IV. ÚS 108/2010, II. ÚS 690/2017).

Sťažovateľka poukazuje na výklad smernice Rady 2006/112 ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (ďalej len „smernica“). Z pohľadu ústavného súdu je potrebné poukázať na skutočnosť, že táto smernica bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky (aj) prostredníctvom zákona č. 222/2004 Z. z., ktorého ustanovenia správne orgány a súdy v tomto prípade aplikovali.

Sťažovateľka nesúhlasí s aplikovaním právnych noriem správnym orgánom a následne aj správnym súdom, čo však samo osebe neznamená, že v jej veci existuje

potreba určenia hraníc aplikácie komunitárneho práva a jeho výkladu. Z rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že všetky orgány verejnej moci, ktoré pri svojej rozhodovacej činnosti zákon o DPH aplikovali, vyložili a aplikovali jeho ustanovenia v súlade s ich znením a účelom. V tejto veci teda nemožno dospieť k záveru, že otázku vzniku nároku na odpočítanie DPH pri dovoze tovaru posúdil najvyšší súd ústavne neakceptovateľným spôsobom, resp. spôsobom, ktorý by viedol k pochybnostiam vo vzťahu k správne mu výkladu a aplikácii príslušných ustanovení zákona o DPH či vo vzťahu k výkladu samotnej smernice.

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad relevantných právnych predpisov takéto nedostatky nevykazuje.

Ústavný súd tak po preskúmaní sťažostnej argumentácie a napadnutého rozsudku dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa všetky požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia, pretože dáva odpoveď na všetky skutočnosti významné pre rozhodnutie vo veci. Jeho odôvodnenie je zrozumiteľné a vnútorne konzistentné a v dôsledku toho ústavný súd nenachádza dôvod doň zasahovať.

Pretože v danom prípade najvyšší súd ako súd odvolací pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov, preskúmal napadnuté prvostupňové rozhodnutie po právnej stránke a dostatočným spôsobom svoje závery odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnená námietka kvalitatívne nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku je zjavne neopodstatnená, takže nesignalizuje žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ods. 2 a čl. 48 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd

sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.2 K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Sťažovateľka v sťažnosti namieta aj porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Právne veci sťažovateľky sa týkajú rozhodovania správnych orgánov v daňovom konaní. V tomto smere je potrebné odkázať na judikatúru ESĽP týkajúcu sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho aplikáciu na veci daňové, argumentujúc, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci (hard core of public-authority prerogatives) (porov. Jussila v. Fínsko, č. 73053/01, rozsudok veľkej komory ESĽP z 23. 11. 2006, bod 45; Ferrazzini v. Taliansko, č. 44759/98, rozsudok veľkej komory ESĽP z 12. 7. 2001, body 24 31). Výnimku z tejto zásady ESĽP pripúšťa len v takých daňových veciach, kde daňové konanie považuje za konanie trestné.

Rešpektujúc uvedenú judikatúru ESĽP a prihliadajúc pritom na skutočnosť, že vo veci sťažovateľky správne orgány neuložili sankciu za porušenie právnej (zákonnej) povinnosti, ale išlo o vyrubenie rozdielu DPH (teda nedošlo k uloženiu sankcie, ktorá by bola preventívno-represívneho charakteru, t. j. nie je naplnená požiadavka druhého kritéria z troch v zmysle tzv. Engelovských kritérií, ktorých naplnenie umožňuje charakterizovať vnútroštátne konanie ako konanie trestného charakteru a konštatovať aplikáciu čl. 6 ods. 1 dohovoru v danom prípade; k tomu porovnaj Engel and Others v. Holandsko, č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72, 5370/72, rozsudok pléna ESĽP z 8. 6. 1976, bod 82), ústavný súd dospel k záveru, že na vec sťažovateľky nie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, ústavný súd uvádza, že keďže ústavný súd nepovažuje právne závery najvyššieho súdu za arbitrárne ani za zjavne neodôvodnené, skutočnosti, ktoré sťažovateľka uviedla vo svojej sťažnosti, nesignalizujú, že by bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie prijať záver o porušení uvedených základných práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2018